

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськй Робітничій Будівлі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

НИНІ ДЕНЬ ПРОТЕСТУ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ.

Нині мільйони робітництва цілого світа стануть під прапор Комуністичного Інтернаціоналу й підуть вулицями великих міст довгими рядами, щоб запротестувати проти безробіття, проти капіталістичної раціоналізації, проти самої підгнилої капіталістичної системи, яка 20 мільйонів робітників в цілому світі викинула голодних і холодних на вулиці.

На першому місці з безробіттям стоїть країна "найдемократичнішого" капіталу Злучених Держав. В Злучених Державах зараз є мінімум шість мільйонів безробітних. Президент Американської Федерації Праці Грін заявляє, що в самій тій організації є 19 процентів членів безробітних. Членство Американської Федерації Праці переважно фахово, упривілейоване й безробітних серед нього менше, як серед загального робітництва. Проте коли б тільки примінити той самий процент і до загального робітництва, то й тоді воно дасть цифру 5,700,000.

На другому місці з безробітними стоїть Німеччина. Останніми часами виявляється безробіття в Німеччині значно зросло й зараз нараховується чотири мільйони безробітних. Коли ж дорухатися до родини, що жили з праці тих робітників, то це зробить між 12 а 15 мільйонів душ, або одну п'яту частину цілого населення країни. Отже у двох великих "перспективних" капіталістичних країнах є 10 мільйонів безробітних, що не мають ні праці, ні кусця хліба, що на їх праці кормилися щонайменше 30 мільйонів душ.

За Німеччиною йде царство "робітничого" уряду Мекдоналда. В Англії урядом зареєстровано півтора мільйона безробітних. Але не всіоди всі безробітні зареєстровані, тому з певністю можна сказати, що в Англії є два мільйони безробітних.

В Польщі 500,000 безробітних, або ціла половина пролетаріату, не враховуючи мільйонів сільського пролетаріату.

В Австрії стан катастрофічний. На шість і пів мільйона загального населення країни, зареєстровано 360,000 безробітних. Загальне ж число без сумніву вийде 400,000, або цілих дві п'яті загальної австрійської робітничої класи остало без праці.

В Італії, Угорщині, Швеції, Норвегії, Румунії, Болгарії — всюди цифра безробітних величезна й стало зростає. З європейських країн виняток робить тільки Франція, але й там, як бачимо з останніх телеграм, уряд зобов'язував на нині цілий військовий гарнізон і всю поліцію Парижу, щоб не допустити до демонстрацій проти безробіття.

В Канаді є коло 200,000 безробітних, в Мексику 700,000, в республіках Південної Америки сотки тисяч. В Японії безробіття сягнуло вже одного мільйона. Не краще положення й в Китаю, Індії, Австралії та Південній Африці.

Загальна цифра безробітних — 20,000,000! Армія, коли додати до неї в середньому по три особи на одного робітника, якого він кормив своєю працею, то матимем від 60,000,000 до 80,000,000 осіб, засуджених сучасною капіталістичною системою на невинному голоді, голоді — армія, яка, коли б знала свою силу, змела б з лиця землі ту систему, яка відбрала у неї право на життя.

Нині ця армія, разом з передовим революційним робітництвом, демонстраціями та мітингами протестує проти грабницького капіталістичного ладу, який позбавив праці, а тимсамим і кусця хліба 20 мільйонів робітників і тих, яких вони кормили.

20 мільйонів безробітних, яких капітал вигнав на вулицю, стануть від нині гробокопателлями капіталістичної системи.

РОСІЙСЬКІ БІЛОГВАРДІЙЦІ В "ІНСТИТУТІ ПРОСВІТИ".

В неділю, 2. березня відбулося цікаве видовище в греко-католицькому "Інституті Просвіти" при вулицях Пritchard і Арлінгтон у Вінніпегу. Сцену того "Інституту" окупували якісь люди, яких ніхто не знає — ні їх імен, ні назвиск, які самі не хотіли сказати людям на мітинг, хто вони й звідки. Та вистарчало тільки глянути на них, послухати кілька слів їхньої балакани, як він зараз же бачили, що маєте перед собою вишляфований російський білогвардійський найчистішої марки.

Люди питають: хто вони? Як вони дісталися на сцену "інституту"? Чи вони шукали за "інститутом", чи "інститут" за ними?

"Приятелі пізнаються в біді" — каже пословиця. Так само пізналися, як видно, панове з "інституту" з російськими білогвардійцями в боротьбі проти радянського робітничо-селянського уряду. Українська подвійсько-адвокатська буржуазія в старому краю й по цей бік океану розпалася за арештованими на Україні петляурійськими союзниками польської

шляхти. УНДО-фашисти в старому краю пішли на угоду з польською шляхтою, а їхні побратими по цей бік океану почали думитися з кожним, хто проти радянської влади. Виннігські просвітити найшли російських білогвардійців і дуже їм зрадили, дали їм приміщення на влаштування мітингу-протесту проти більшовицького терору. Дали їм не тільки сально "інституту", але й свою публіку. Правда нічого та публіка не второпала з того, про що її співаві білогвардійські солови.

Мітинг розпочався читанням привітних резолюцій "Укр. Голосів", "Кан. Українців", "Кан. Фармерів" та "Русскому Слово" за "правдиві інформації" про події в Радянському Союзі. "Своя своїх познаша". Приятелі знохалися. Ще б пак! Петляурійський чорношляхтич і царський погромщик — яка ріжниця? Недаремно голова мітингу кілька разів спинав одного бувшого офіцера, що у своїй промові все звертав на "живод", мовляв, промовчуй, тут тобі не царська Росія.

Не обійшлося на мітинг без скандалу, хоч про него в англійській газеті промовчуют. Коли голова мітингу істерично вигукнув "долой большевиков", у відповідь йому з сали залунало "геть білогвардійців". Бойка, що була пригтована вчасно, кинулася до робітника, що вигукнув "геть білогвардійців" і почала його тормосити. На допомогу зараз же покликано поліцію, яка разом з бойкою, що складалася з кількох агентів і бувшого "причера", піднявала "порядку" до самого кінця, хоч людей мало що лишилося!

Та поминувши все те, ми можемо сконстатувати факт: українські націоналісти поєдналися з російськими білогвардійцями. Найшли собі нових союзників. Розуміється, дивного в тому нема нічого. Коли б нині знову на російському престолі засів один із згнилих Романових, то в українських "просвітах" як старого краю, так і в Канаді, правила б молебні "за царя батюшку", дували б йому за те, що він вернув Україну поміщиків, відобрав в селян землю, запері їх назад в неволю, наставив над ними жандарма з нагаєм. Один з очевидців білогвардійського мітингу в "просвіті" оповідав наші редакції: "Дивинся я на тих бувших офіцерів та канцеляричків, слухав як брудні й брехливі слова вилітали у них крізь зуби на адресу радянської влади й думав — коли ж ви катували селянина й робітника, а нині, коли б ви попалися до влади, то живцем би з него по кілька шкір здирали б. Але не дідете".

І не дідуть. Отак попротестуют та підуть до готельо мити тарелі.

ГОЛОВНЕ БАГАЦТВО КОМІНТЕРНУ.

Двоє великих практичних учень минулого десятиріччя становлять головне багатство Комінтерну й його секції.

Перше — як організувати, підготувати революційний наступ на буржуазію — пропаганда, агітацію повсякденною боротьбою й як все це розвивати в збройну боротьбу робітничої класи і його спільників.

Друге — як треба при потребі відступати, зберігаючи проводирі боротьби — комуністичну партію — для наступних боїв, з найменшими втратами, максимально зберігаючи порядок лав, що відступають. Проте, було б шкідливо ілюзую гадати, що всі секції Комінтерну вже цілком усвідомили ці два учення. Компартия доведеться застосовувати ці два учення в боях майбутніх років, щоб уникнути тих ухвал, проти яких Ленін боровся на двох фронтах протягом усього свого життя. Нині найнебезпечніший з цих фронтів той, проти якого Ленін боровся з усією неванитою — це права небезпечка Комінтерн озброєний для цієї боротьби — він у ній використовує все, що заповідав йому Ленін.

встанський рух і жорстоку боротьбу мусульман у Ганьсу. Все це відбувається на тлі невинних масових селянських виступів.

Разом із цим зростає економічна криза, яка межує з катастрофою, у промислових центрах. Знецінюється срібло, а це тягне за собою гостре скорочення довозу з-закордону. Китайська промисловість, не маючи власної сировини, потрапляє в критичний стан. Сот-

УПАДОК ФАШИСТСЬКОЇ ДИКТАТУРИ ПРІМО ДЕ РІВЕРИ.

Вісти, які наспівають з Еспанії, говорять, що населення країни не вдоволяється упадком диктатури де Рівери й хоче послати за ним і короля. — В містах почалася кампанія проти монархії, а за республікою, однак нинішній новий "республіканський" диктатор готовий збройною силою боронити короля. — Перед обличчям цих подій, цікаво буде нашим читачам познайомитися з тою формою еспанської диктатури, яка недавно впала, яка ріжниця між еспанським а італійським фашизмом та який зараз уряд в Еспанії.

28 січня фашистський диктатор Еспанії генерал Прімо де Рівера змушений був зректися влади. Його диктатура тривала понад 6 років. 12-го вересня 1923 р. за його проводом вчинено військовий переворот, що зліквідував еспанський парламентаризм і передав владу до рук військової директорії на чолі з Прімо-де-Ріверою.

Еспанську фашистську диктатуру здійснено військовим переворотом. У цьому винуватим була грунтовна ріжниця від італійської "касічної" фашистської диктатури. Італійський фашизм, що його на X пленумі ВККІ тов. Лозовський, щоб відрізнити від еспанського фашизму, назвав фашизмом громадянським, шов до влади соціал-фашистським шляхом. На установчих зборах фашистських бойових організацій у Мадрид Муссоліні виголосив надзвичайно радикальну "демократичну" програму. Майбутній фашистський диктатор Італії обіцяв своїм чорносорочникам скликати установчі збори, проголосити республіку, обіцяв широку децентралізацію й автономію провінцій та громад, обіцяв скасувати сенат, дворянство, військові повинності, проголосити волю зборів та преси, розпустити акційні товариства, борозитися з банківською та біржевою спекуляцією, конфіскувати непродукційні видатки, передати землі трудящим, синдикалізувати транспорт і загальнокорисні підприємства. Звідси видно, що ідеологічний зміст італійського фашизму дала не соціал-демократія, а анархо-синдикалізм. У цьому, як констатував на X пленумі ВККІ тов. Белякин, своєрідність італійського фашизму. Але посутно важить не зміст демагогічних обіцянок, не соціальна демагогія італійського фашизму, що йшов до влади, а той факт, що фашизм Муссоліні в інтересах великої буржуазії силкувався і силкується спертися на широкі маси: на дрібну буржуазію, на інтелігенцію, на селянство, на декларовані й верхівні прошарки робітничої класи. Муссоліні зібрав партію, яка мусіла бути скасти кадри на здійснення цього завдання в інтересах великої буржуазії. Ця партія утворилася з анархістів, анархо-синдикалістів, із соціал-демократів, та інших, що пройшли певну школу робітничого руху.

Еспанський "військовий" фашизм прийшов до влади іншим шляхом, шляхом військового перевороту, через змову вищого офіцера. Тим то еспанська фашистська диктатура обійшлася без демократичної й соціалістичної маски. Ніяких обіцянок у стилі муссолінівської демагогії Прімо-де-Рівера не давав, обмежившись формою дати "усій людності" Еспанії "гаразд". Це зумовило непо-

і брехливі. Правильне в них лише те, що еспанські соціал-фашисти по змозі допомогли фашистському диктаторові. Шодо "поліпшення соціального стану робітничої класи", то на це нині виразно відповідають еспанські робітничі маси, які по всіх промислових центрах країни провадять центральні бої проти буржуазії, яка намагається повалити Прімо де Ріверу, замінити його диктатуру диктатурою іншого генерала. Для еспанського пролетаріату діврсько-військовий переворот, вчинений від генералітету, не обіцяє ніяких змін режиму, що привів країну до економічного краху і дуже погіршив добробут робітників. "Форверт" у статті, присвяченій падінню Прімо де Рівери, ані слова не говорить, що його диктатура провалилася в наслідок краху еспанської валюти, однієї з небагатьох валют, що не зазнала з 1914 р. серйозного знецінення. Реальна заробітна плата останнім часом дуже зменшувалася, док не дійшла катастрофічних розмірів. Звісно, реформістські "проводирі" еспанського пролетаріату дуже бажали б спинити робітничий рух, та їм це не щастить. Класовий рух розгортається всупереч їхньому бажанню. На чолі його, як повідомляли цими днями мадридські телеграми, стали еспанські комуністи.

Саме повалення Прімо де Рівери являє маневр, що має за мету врятувати від краху монархію. Гостре погіршення економічного стану створило серед робітників, основної маси селянства та міської дрібної буржуазії велике заворушення. Це заворушення перекинулося і на армію, підпорку диктатури і монархії. Серед частини офіцера, що вишля з лав дрібної буржуазії, виявилися республіканські тенденції. Вищий генералітет та діврське великопанство ще понад місяць тому обстоювали демісю Прімо де Рівери. Король Альфонс XIII, вагався. Річ у тім, що цей дегенерат почув себе прекрасно за такого згодливого заступника. Прімо де Рівера захоував спортивні та шпикові подвиги свого "найяснішого поведителя" і, в додаток до цивільного листа, давав йому неодноразово змогу з більшою вигодою вміщувати гроші у ріжні дещо темні афери. Король-казнокрад не хотів розлучитися з своїм фінансовим заступником. Але наприкінці січня становище стало критичне. До Мадриду прибули команди генерали і повідомили, що корпус, розташований у Барцельоні, ось-ось має рушити на столицю і тоді справа ходитиме не про диктатуру, а про монархію. Король поступився і закликав до влади такого самого діврського генерала Беренгера, особисто ворога Прімо де Рівери. Перед своїм падінням Прімо де Рівера лагодився помститися королеві. Він звернувся з відозвою до офіцера, благаючи його підтримати. Та ця карта була біда.

Діврсько-військовий переворот не спинив заколоту в країні, спричиненого фінансовим крахом фашистської диктатури. Разом із робітничим рухом розгортається антиклерикальний і республіканський рух, репрезентований, головню, дрібною буржуазією. Шириться знову, що ніколи не згасав, автономістський рух у Каталонії. За цих обставин соціал-фашисти, кажучи, що соціалістична партія та профспілки являють єдину організовану силу в країні, заявляють, що еспанський пролетаріат ще не доріс до влади... До цього додати нема чого. Соціал-зрадники знову віддані самі собі.

Класовий рух з часопів капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багатства і знаряддя одурювання працюючих.

ЗАГРАВА НОВИХ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ВИБУХІВ В КИТАЮ.

(Із статті московської "Правди".)

"Правда" в статті "Блакшавиці нових революційних вибухів у Китаю" пише:

Повідомлення, що надходять із Китаю, кажуть про економічну кризу, яка невпинно й швидко розгортається. Криза сільського господарства триває в Китаї вже не перший рік. Та за ввесь час існування республіки криза ніколи ще не була така гостра, як тепер. Десятки мільйонів китайських селян голодують. Неоскляна країна невпинно йде до нового вибуху. "Нестримно поширення комунізму в усьому районі на південь від річки Янцзи", — говориться в кореспонденції з Гобею, — є серйозна небезпечка для провінції". Якщо міркувати з іншої кореспонденції з того ж таки Гобею, то "справа не краща" й на північ від Янцзи, де відбуваються кому-

ністичні повстання. Із сходу Гобею повідомляють, що комуністичні загони захопили район Да-Е. "Почали переділати землю. Землевласники чинять опір, але їм загрожує розстріл. Усі багаті родини тікають". Шангайська газета "Норт Чайна Гералд" із неприхованою тривогою сповіщає про організацію "червоного уряду в Гуансі". Останні повідомлення ТАРС свідчать, що радянську владу в Гуансі встановили вже в цілому ряді повітів. У Гуані, де оперує Го-Лун та інші червоні партизани, особливо під Цзянся та в Фуцзяні (це тепер головний центр повстанського руху), стан ще напруженіший. До всього цього треба додати сотні загонів "червоних списів", "великих і малих ноїв", широкій по-

літичну тактику в еспанським "робітничим прокюдирям" і для теперішнього моменту, коли, такий приймний для соціал-фашистів, диктатор змушений був піти з політичної арени: "протягом цих багатьох років і завдяки такій нейтральній позиції профспілки і соціалістична партія дуже консолидувалися і являють тепер єдину організовану силу в Еспанії. Проте, для них не настав ще час думати про захоплення політичної влади, бо історична систематичного заморочування голов роблять неминучим ще довгий період напруженої освітньої роботи в широким масах пролетарсько-селянської людності Еспанії".

Ці соціал-фашистські слози по еспанському фашистському диктаторові дуже характерні. Вони вкрай лицеміри